

24 decembrie 2020

Deputat în Parlamentul Republicii Moldova

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ A REPUBLICII MOLDOVA
str. Alexandru Lăpușneanu nr. 28, Chișinău MD 2004, Republica Moldova

SESIZARE

prezentată în conformitate cu articolul 135 alin. (1), lit. a) din Constituția Republicii Moldova, articolul 25 lit. g) din Legea nr. 317-XIII din 13 decembrie 1994 cu privire la Curtea Constituțională și articolele 38 alin.(l) lit. g) și 39 din Codul Jurisdicției Constituționale nr. 502-XIII din 16 iunie 1995

Semnatarii sesizării

Deputați în Parlamentul Republicii Moldova:

D. Sturcă *M. Plăingăiu* *A. Chiriac*

Data:

24 decembrie, 2020

10:30

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ A REPUBLICII MOLDOVA	
Intrare Nr.	220a
"26 "	12 2020

I – AUTORUL SESIZĂRII

1. Numele/Denumirea: **Dinu**
2. Prenumele: **Plăngău**
3. Funcția: **Deputat în Parlamentul Republicii Moldova**
4. Adresa: **Chișinău, Ștefan cel Mare, 105**
5. Tel./fax:

II – OBIECTUL SESIZĂRII

Prin prezenta sesizare, în temeiul prevederilor art. 135 alin. (1) lit. "a" din Constituție, art. 4 lit. "a" din Codul Jurisdictiei Constituționale se solicită exercitarea controlului de constituționalitate în privința:

- *Unor prevederi din Legea pentru modificarea unor acte normative nr. 257/2020 (politica bugetar-fiscală și vamală pe 2021, adoptată la 16 decembrie 2020) și anume art. VII punctele 55-64, inclusiv anexa la titlul VII din Codul Fiscal, prin care articolele respective și anexa au fost modificate, completate și expuse într-o nouă redacție.*

III – EXPUNEREA PRETINSEI SAU A PRETINSELOR ÎNCĂLCĂRI ALE CONSTITUȚIEI, PRECUM ȘI A ARGUMENTELOR ÎN SPRIJINUL ACESTOR AFIRMAȚII

Circumstanțele de fapt

1. La 16.12.2020, Parlamentul Republicii Moldova a adoptat **Legea nr. 257/2020 pentru modificarea unor acte normative (politica bugetar-fiscală și vamală pe 2021)**.
2. Prin Legea nr. 257/2020 pentru modificarea unor acte normative au fost operate un sir de modificari la Codul Fiscal al Republicii Moldova.
3. Astfel, prin Legea nr. 257/2020, votată în a doua lectură pe data de 16 decembrie 2020, au fost excluse și plafonate taxe locale prin modificări la cadrul normativ a căror control de constituționalitate se solicită.
4. În esență, prin modificările contestate se introduce:
  - Art. 288: se completează cu punctul 11), cu următorul cuprins:

11) Cota maximă a taxei locale – cotă ad valorem în procente din baza impozabilă a obiectului impunerii ori suma absolută, stabilită conform prezentului titlu

Punctul 3) va avea următorul cuprins: Cota concretă a taxei locale – cota ad valorem în procente din baza impozabilă a obiectului impunerii ori în suma absolută, stabilită de autoritatea administrației publice locale la adoptarea bugetului unității administrativ-teritoriale respective, care nu poate fi mai mare decât cota maximă stabilită conform prezentului titlu.”;

Punctele 6), 7), 9) și 17) se abrogă.

- La art. 289: aliniatul (2) literele c) și n) se abrogă;

- La art. 290: literele c) și n) se abrogă;

- La art. 291: aliniatul (1) literele c) și n) se abrogă;

- La art. 292:

alin. (1) textul ”, cu excepția celei stipulate la art. 291 lit. n)” se exclude;

alin. (2), cuvântul „Cota” se substituie cu „Cota concretă a”.;

- La art. 293:

Alin. (1) va avea următorul cuprins „Calculul taxelor enumerate la art. 289, cu excepția celei stipulate la alin. (2) lit. p), se efectuează de către subiecții impunerii, trimestrial, în funcție de baza impozabilă și cotele concrete ale acestora.”;

Alin. (2), va avea următorul cuprins: „Calculul taxei stipulate la art. 289 alin. (2) lit. p) se efectuează de către serviciul de colectare a impozitelor și taxelor locale a autorităților administrației publice locale în funcție de baza impozabilă și cota concretă a acesteia.”

Alin. (3), cifra „291” se substituie cu cifra „289”;

- Art. 294 alin. (2) va avea următorul cuprins:

„(2) Taxa stipulată la art. 289 alin. (2) lit. p) poate fi achitată nemijlocit serviciului de colectare a impozitelor și taxelor locale a autorităților administrației publice locale.”

- La art. 297 se introduce alin (1¹) cu următorul cuprins:

Alin. (5) și (6) cuvântul „cotele” se substituie cu „cotele concrete ale”;

Alin (7) va avea următorul cuprins: „Pentru taxele locale specificate la art. 289 alin. (2) lit. p) mecanismul de administrare a acestora se stabilește de către autoritatea administrației publice locale.”;

Alin. (8) și (9) cuvintele „La stabilirea cotelor” se substituie cu „La stabilirea cotelor concrete ale”.

Alin. (9) textul „Hotărârii Guvernului nr. 1230 din 24 octombrie 2006 cu privire la aprobarea Metodologiei de analiză a impactului de reglementare și de monitorizare a eficienței actului de reglementare,” se substituie cu textul „Hotărârea Guvernului nr. 23 din 18.01.2019 cu privire la aprobarea Metodologiei de analiză a impactului în procesul de fundamentare a proiectelor de acte normative”.

Alin. (10) cuvintele „stabilirea cotelor” se substituie cu „stabilirea cotelor concrete ale”.

- La art. 298:

Alin. (1) textul „n)” se exclude;

Alin. (2) va avea următorul cuprins: „Responsabilitatea pentru virarea în termen la bugetele locale a taxei locale a autorității administrației publice locale”.

- Anexa la Titlu VII al Codului fiscal cu modificările operate.

5. La data de 01.12.2020, proiectul legii nr. 257/2020 a fost votat în Parlament cu încălcarea tuturor procedurilor regulamentare, fără consultări publice și într-o manieră prin care în mod clar majoritatea parlamentară a abuzat de poziția dominantă din parlament. Mai mult ca atât, pe seama unor modificări de-o asemenea importanță a fost neglijată și opinia instituțiilor vizate, în cazul de față a primarilor care au și protestat în fața Guvernului și Ministerului Finanțelor.
6. Adoptând legea contestată parțial prin prezenta sesizare, majoritatea parlamentară, a încălcăt flagrant dispozițiile constituționale și legale, precum și a contrazis întregul proces de descentralizare și consolidare a autonomiei locale din Republica Moldova. Taxele locale reprezintă 100% proprietatea colectivităților locale și decizia în privința lor aparține în exclusivitate APL, conform literei, sensului și spiritului principiilor constituționale ale autonomiei locale. Plafonarea în mod unilateral de către Parlament a taxelor locale reprezintă un amestec în raport cu autonomia locală a colectivităților locale.
7. Modificările în cauză atentează direct la predictibilitatea și stabilitatea raporturilor juridice, elemente componente ale actelor legislative, implicit realizarea principiilor unui stat de drept, prin faptul că a neglijat Hotărârea Curții Constituționale pe același obiect din 28.01.2014.
8. Această inițiativă afectează grav interesele colectivităților locale limitându-le dreptul de a elabora politici economice și fiscale proprii, precum și de a-și ajusta aceste politici la nevoile și specificul localităților corespunzătoare. Diferențele între diferite localități sub aspectul mărimei și potențialului economic, financiar, uman, geografic, resurse etc. fiind enorme. Iar plafonarea, nicidecum nu poate asigura luarea în considerație a specificului și diferențelor respective majore de capacitate, nevoi și dezvoltare a localităților din Republica Moldova.
9. Prin acest act este afectat și mediul de afaceri local. În special cel mic și mijlociu. Deoarece, generează inechitate, discriminare și unpredictibilitate, pentru cei mici și mijlocii, care sunt puși în rând cu agenții economici mari. Pe de altă parte, anumite categorii de agenți economici mari, sunt favorizați prin acest act. De ex: angrosiști, supermarketuri etc.
10. Acest act legislativ, contravine angajamentelor internaționale asumate de autoritățile naționale în domeniul democrației locale și în special Recomandării Congresului Autorităților Locale și Regionale al Consiliului Europei, din

04.04.2019. Prin acest act internațional, prin prisma Cartei Europene a Autonomiei Locale (în vigoare pentru R. Moldova din 1.02.1998), se constată grave probleme în domeniul democrației locale, inclusiv în domeniul autonomiei financiare.

11. În urma unei analize economico-financiare elaborată de CALM s-a constatat că veniturile fiscale proprii ale APL din Republica Moldova sunt în permanentă descreștere, constituind în prezent doar 9% din veniturile fiscale ale Bugetului Public Național, inclusiv defalcările de la impozite și taxe de stat. Or, veniturile fiscale din aplicarea taxelor locale și a impozitelor pe proprietate reprezintă doar aproximativ 2,5% din veniturile fiscale ale Bugetului Public Național, din care aproximativ jumătate sunt încasate în mun. Chișinău. Acest indicator, fiind unul din cele mai importante care demonstrează nivelul real de autonomie locală. Aceasta fiind unul din cele mai scăzute nivele din regiune. Iar dacă tendința negativă se păstrează, în următorii câțiva ani, veniturile proprii ale bugetelor locale pot ajunge sub 6%.
12. Conform legii contestate parțial se propune excluderea:
  1. Taxa organizare licitații;
  2. Taxa plasare a publicității;
  3. Taxa balneară;
  4. Taxa pentru parcaj;
  5. Taxa posesorii de câini.
13. Conform analizelor CALM, excluderea acestor taxe va diminua veniturile la bugetele locale considerabil, astfel, va fi prejudiciată autonomia locală, iar primarii vor fi puși în situația în care să cersească bani de la politicienii de la centru, deputați/guvern, lideri de partide.
14. Atragem atenție asupra faptului că Ministerul Justiției, în avizul său la acest act legislativ, a evitat să se expună, deși era obligat, luând în considerație circumstanțele, impactul și existența unei Hotărâri anterioare ai Curții Constituționale pe același subiect (HCC din 28.01.2014). În același timp, Direcția Juridică a Parlamentului în avizul său, a dat aprecierea juridică acestui act și a menționat că există riscuri privind nececonsituționalitate lui în raport cu deciziile anterioare ale Înaltei Curți, la acest subiect.
15. Prin urmare, în cazul adoptării actului legislativ contestat, este vorba de încălcarea principiilor constituționale ale autonomiei locale, amestecul abuziv din partea autorităților administrației publice centrale în exercițiul autonom al puterii locale, neglijarea totală a standardelor Cărții Europene a Autonomiei Locale privind ce implică și ce înseamnă „consultarea reală și efectivă” a autorităților administrației publice locale, precum și încălcarea hotărârilor anterioare ale Curții

Constituționale, chiar cu aceleași obiect. Adică efectiv a fost încălcat principiul „puterii lucrului judecat”.

16. Prin urmare, considerăm că au fost comise mai multe încălcări de la normele constituționale descrise mai jos.

Admisibilitatea sesizării

17. Prezenta sesizare este depusă în conformitate cu art. 135, alin. (1), lit. a) din Constituția Republicii Moldova, art. 25 lit. g) din Legea nr. 317-XII din 13 decembrie 1994 cu privire la Curtea Constituțională și art. 38 alin. (1), lit. g) din Codul Jurisdicției Constituționale.
18. Luând în calcul faptul că Legea contestată parțial nu a fost publicată în Monitorul Oficial, menționăm că potrivit Hotărârii Curții Constituționale nr. 9/2014, „*orice subiect cu drept de sesizare poate contesta la Curtea Constituțională o lege nepublicată în Monitorul Oficial*”.
19. Menționăm că Legea contestată parțial, votată în două lecturi cu grave încălcări ale Regulamentului Parlamentului și prevederilor Constituționale, ridică un subiect sensibil pentru societate, un subiect ce atinge principiul autonomiei locale.
20. Prin cele expuse mai sus, Legea contestată este admisibilă sub aspectul controlului de constituționalitate.

Acuzații de neconstituționalitate

21. În circumstanțele speței, expuse *supra*, acuzațiile de neconstituționalitate a intervenției legislative a Parlamentului în adoptarea Legii nr. 257/2020 pentru modificarea unor acte normative (politica bugetar-fiscală și vamală pe 2021), urmează a fi examinată sub aspectul ilegalității tehnicii legislative prin intermediul căreia s-a realizat intervenția într-un proces ce ține de adoptarea cadrului normativ ce afectează principiul autonomiei locale, cât și constituționalitatea reglementărilor legislative privind modul de adoptare a actului.
22. Or, acuzațiile de neconstituționalitate se referă atât la constituționalitatea procedurii intervenției Parlamentului, cât și însăși neconcordanța actului normativ adoptat cu prevederile constituționale.
23. Problema plafonării taxelor locale a fost deja soluționată sub „autoritatea de lucru judecat” în 2014.
24. Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudență să a reiterat că securitatea raporturilor juridice presupune respectarea principiului autorității lucrului judecat – res judecata. Unul din aspectele fundamentale ale preeminenței dreptului este principiul securității raporturilor juridice, care cere, printre altele,

ca atunci când instanțele judecătorești sau o apreciere finală unei chestiuni, constatarea lor să nu mai poată fi pusă în discuție.

25. Astfel, prin reintroducerea unor prevederi, declarate deja ca fiind neconstituționale se încalcă prevederile Cartei Europene a Autonomiei Locale, cât și Hotărârea Curții Constituționale nr.2/2014 pentru controlul constituționalității unor prevederi fiscale referitoare la taxele locale. Altfel spus, se desconsideră principiile securității raporturilor juridice, autoritatea lucrului judecat și loialității constituționale, fundamentele unui **stat de drept**.
26. Constatăm că autorii legii privind plafonarea taxelor locale, au încercat să interpreteze în mod izolat și selectiv prevederile deciziei anterioare a Înaltei Curți, considerând greșit că, declararea neconstituționalității plafonării a avut temei doar motive de ordin formal și/sau procedural. Ceea ce este total greșit, iar interpretarea Hotărârilor Curții Constituționale trebuie să poarte un caracter sistemic, complex și cu bună credință. Potrivit Hotărârii nr. 33/2013, Curtea a menționat că respectarea efectului general obligatoriu al hotărârilor CCM nu înseamnă doar a da eficiență dispozitivului acestora, ci și, în egală măsură, considerentelor, respectiv interpretării date de Curtea Constituțională textelor Constituție, or, hotărârea este un întreg, o unitate a considerentelor și dispozitivului.
27. În ceea ce privește autoritățile publice implicate în procedurile analizate, dincolo de obligația acestora de a respecta normele legale aplicabile acestor proceduri și jurisprudența Curții Constituționale în materie, le revine și obligația de a acționa cu respectarea principiului loialității constituționale, principiu care pune în discuție, între altele, relația între formă și fond în aplicarea Constituție.
28. În contextul, Curtea reamintește că respectarea hotărârilor Curții Constituționale este o condiție necesară și esențială pentru buna funcționare a autorităților publice ale statului și pentru afirmarea statului de drept.
29. Reiterând cele menționate mai sus, specificăm că pot fi introduse modificările contestate doar după o revizuire a jurisprudenței Curții Constituționale, dacă sunt argumente solide pentru asta. Altfel, este vorba de un atentat la buna funcționare a autorităților publice ale statului și a principiului statului de drept.
30. Atragem atenția că Curtea Constituțională a interpretat deja (în majoritatea absolută) Carta Europeană a Autonomiei Locale în contextul principiilor autorităților publice locale din art. 109 din Constituție, iar alte interpretări ale persoanelor oficiale sunt dăunătoare principiului legalității, a statului de drept, precum și a bunei funcționări a autorităților publice ale statului.

A. Încălcarea principiului constituțional al autonomiei locale

31. Potrivit art. 132 alin. (1) din Constituție, „Impozitele, taxele și orice venituri ale bugetelor de stat și ale bugetelor asigurărilor sociale de stat, ale bugetelor raionale,

orașelor și satelor se stabilesc, conform legii, de organele reprezentative respective.”

32. Curtea Constituțională, prin Hotărârea nr. 2/2014 pentru controlul constituționalității unor prevederi fiscale referitoare la taxele locale, reține că potrivit art. 132 din Constituție, care reglementează sistemul fiscal, impozitele, taxele și orice venituri ale bugetului de stat și ale bugetului asigurărilor sociale de stat, ale bugetelor raionale, orașelor și satelor se stabilesc conform legii, de organele reprezentative respective.
33. Reieșind din norma Constituțională, Curtea subliniază necesitatea reglementării legale a tuturor impozitelor și taxelor.
34. În același timp, raportând art. 132 la art. 109 din Constituție, care garantează principiul autonomiei locale, Curtea menționează că legea urmează să cuprindă principiile și criteriile de determinare a taxelor locale prin delegarea competenței autorităților publice de a stabili quantumul nemijlocit, reieșind din principiile și criteriile stabilite de legiuitor.
35. Plafonarea taxelor locale reprezintă o limitare directă a autonomiei locale, deoarece se atentează la sursele proprii de venit care aparțin în totalitate (proporție de 100%) APL și se îngrädește dreptul autorităților locale la politici proprii economice și fiscale, în corespondere cu specificul și necesitățile localităților administrative.
36. În modul în care sunt expuse mărimile actualelor taxe, nu se asigură un echilibru și o echitate între contribuabilitii de la care acestea urmează a fi încasate. Mai mult, ca atât, cum s-a menționat mai sus, în forma sa actuală, acest act favorizează agenții economici mari și defavorizează pe cei mici și mijlocii, generând dezechilibre, incertitudine și inechitate pentru mediul de afaceri la nivel local.
37. Totodată, Curtea reține că art. 4 alin. (6) din Cartea Europeană a Autonomiei Locale prevede că **autoritățile administrației publice locale trebuie să fie consultate**, pe cât e posibil, în timp util și în mod adecvat, în cursul procesului de planificare și de luare a deciziilor pentru toate chestiunile care le privesc în mod direct.
38. La acest capitol reiterăm că această Lege a căror prevederi sunt contestate nu a fost dezbatută regulamentar nici în Parlamentul Republicii Moldova, nemaivorbind de obligația consultării cu societatea civilă și mai ales cu autoritățile publice locale.
39. În prezent, autoritățile de resort pot, consultând efectiv administrațiile publice locale, doar să perfecteze principiile și criteriile de determinare a taxelor locale, precum și să perfecționeze cadrul metodologic și de suport al administrațiilor publice locale în determinare și stabilirea taxelor locale, atribuție firească în condițiile autonomiei locale și descentralizării administrative.
40. Modul și cadrul în care au fost operate modificările contestate, încalcă clar prevederile art. 8, 109 și 132 din Constituția Republicii Moldova.

Încălcarea obligației de a consulta în mod efectiv și real asociațiile reprezentative ale APL

41. Modificările operate și contestate din această Lege nu au fost consultate în mod efectiv și real cu asociațiile reprezentative ale APL.
42. Acest act încalcă flagrant litera și spiritul actelor normative naționale și internaționale în domeniul consultării obligatorii a APL și asociațiilor sale reprezentative.
43. Conform art. 4 alin. (6) al Cartei Europene a Autorităților Locale, autoritățile publice locale trebuie să fie consultate, pe cât posibil, în timp util și în mod adecvat, în cursul procesului de planificare și și de luare a deciziilor pentru toate chestiunile care le privesc în mod direct.
44. Art. 9 alin. (6) din Convenție spune că autoritățile administrației publice locale trebuie să fie consultate, de o manieră adecvată, asupra modalităților de repartizare a resurselor redistribuite care le revin.
45. Această obligație a fost preluată și într-o serie de-a acte normative interne, cum ar fi Legea privind descentralizarea administrativă, Legea privind finanțele publice locale, Legea privind autoritățile publice locale.
46. În acest context, reiterăm faptul că votarea acestui proiect de lege în Parlament a avut loc fără dezbatere și sub fundalul unor proteste a primarilor care nu au fost consultați.
47. Prin urmare, toate aceste prevederi legale, expres prevăzute de legislația națională și internațională privind consultarea obligatorie, au fost încălcate ca literă și spirit. Consultarea nu a fost efectivă și reală, nu a fost timp util, nu s-a bazat pe expertiza, analiza și opinia autorităților publice locale.

B. Încălcarea principiului legalității

48. În accepțiunea Curții Constituționale, principiul legalității are drept consecință obligativitatea respectării legilor, inclusiv de către forul legislativ suprem al statului, această exigență fiind impusă nu doar indivizilor sau persoanelor juridice private, ci și autorităților și instituțiilor publice. În măsura în care legalitatea vizează actele agenților publici, este important ca aceștia să acționeze în limita atribuțiilor care le-au fost acordate. (HCC 22/2015)
49. Urmând logica exigențelor de constituționalitate impuse în raport cu exercitarea prerogativelor constituționale ale Parlamentului, în speță cu ocazia adoptării unor prevederi ale legii nr. 257/2020, Parlamentul a avut obligația constituțională desprinsă din interpretarea art. 1 alin. (3) din Constituție, dată de CC în jurisprudență să constantă, de a se conforma proprietății reglementări legislative privind activitatea de legiferare.

50. Potrivit prevederilor art. 1 alin. (1) din Legea nr. 100 cu privire la actele normative, prezenta lege definește regulile de exercitare de către Parlament a atribuțiilor constituționale exclusive de legiferare.
51. Potrivit prevederilor art. 8 din Legea nr. 100, "legea" este un act normativ adoptat de Parlament în temeiul normelor constituționale, conform procedurii stabilite de Constituția Republicii Moldova, de Regulamentul Parlamentului, aprobat prin Legea nr.797/1996, precum și de prezenta lege.
52. Prin prevederile contestate din **Legea nr. 257/2020 pentru modificarea unor acte normative (politica bugetar-fiscală și vamală)** s-a intervenit peste autonomia locală, componenta sa finanțiară, modificând și anulând unele taxe locale.
53. Potrivit jurisprudenței CC, orice act normativ trebuie să respecte principiile și normele constituționale, precum și exigențele de tehnică legislativă, menite să asigure claritatea, previzibilitatea, predictibilitatea și accesibilitatea actului (HCC 13/2015), Legea în cauză nefiind o excepție în acest sens.
54. Prin reglementările de tehnică legislativă, legiuitorul impune o serie de criterii obligatorii pentru adoptarea oricărui act normativ, a căror respectare este necesară pentru a asigura sistematizarea, unificarea și coordonarea legislației, precum și conținutul și forma juridică adecvată ale fiecărui act normativ. Astfel, respectarea acestor norme concurează la asigurarea unei legislații care respectă principiul securității raporturilor juridice, având claritatea și previzibilitatea necesară (HCC 19/2012 §99).
55. Precizăm că forul legislativ se conduce în activitatea sa de Regulamentul propriu, stabilit în conformitate cu art. 64, alin. (1) din Constituție.
56. Potrivit Hotărârii CC nr. 28/2020, prin care a fost interpretat art. 64, alin. (1) și art. 72, alin. (3) lit. c) din Constituție, este interzis Parlamentului să stabilească un regulament temporar pentru examinarea proiectelor de legi și a amendamentelor, fără modificarea Regulamentului Parlamentului, adoptat prin lege organică.
57. Reamintim că prevederile contestate au fost adoptate cu încălcarea atât a procedurilor de adoptare, cât și contravin principiilor securității raporturilor juridice.
58. Luând în calcul sensibilitatea subiectului ridicat, cât și obligația legală ce reiese din actele normative interne și internaționale, se impunea consultarea cetățenilor și tuturor autorilor interesați în mod participativ și democratic.
59. Mai mult ca atât, proiectul în cauză nici nu a fost supus dezbatelor parlamentare aşa cum prevede Regulamentul Parlamentului, deputații fiind în imposibilitate de a adresa întrebări autorilor sau a lua poziții față de adoptarea prevederilor contestate.
60. În mod evident, modificările operate sfidează cadrul constitucional și legal național al administrației publice locale, precum și Hotărârea Curții Constituționale din 24

ianuarie 2014, prin care inițiativa precedentă de plafonare a taxelor locale a fost declarată neconstituțională, atât din motive de procedură, cât și de conținut.

61. Curtea Constituțională a menționat că orice inițiativă sau propunere legislativă cu impact bugetar urmează a fi prezentată numai după identificarea sursei de finanțare și cu acceptul prealabil al Guvernului. Precizăm că prezentul proiect nu identifică acoperirea pierderilor la bugetele locale.
62. Parlamentul a operat aceste modificări și completări legislative fără o evaluare obligatorie a impactului pe termen scurt, mediu și lung, în situația în care bugetele locale au fost deja adoptate, consecințele pentru aceste bugete, etc.
63. Prin atare reglementări, comunitățile locale și nemijlocit locitorii acestora, vor fi lipsiți de servicii și condiții de viață mai bune, iar autoritățile locale sunt limitate în posibilitatea de a realiza programele locale de dezvoltare social-economică asumate în fața locitorilor localităților respective și realizarea sarcinilor prin distribuirea alocateiilor necesare funcționării instituțiilor publice și serviciilor publice: evacuarea gunoiului, întreținerea instituțiilor publice, iluminarea stradală, etc.

E. Necesitatea suspendării acțiunii legii contestate până la soluționarea în fond a cauzei în conformitate cu art. 25¹ din Legea cu privire la Curtea Constituțională

64. În motivarea respectivei cerințe, precizăm că pe lângă argumentele invocate mai sus, suntem într-o etapă în care se subminează pozițiile autorităților publice locale și se produce centralizarea pârghiilor administrative.
65. Modul în care au fost adoptate prevederile contestate, cât și esența acestor modificări ne pune în situația de a constata că au fost prejudiciale principiilor precum democrația și pluralismul politic, statul de drept.
66. Reiterând faptul că Parlamentul a călcat în picioare principiul autonomiei locale, fără consultări, fără a avea poziția APL-urilor sau CALM-ului, fără a oferi posibilitatea deputaților de a se expune.
67. Pe lângă aceste aspecte, majoritatea parlamentară nu a ținut cont de faptul că majoritatea administrațiilor locale și-au adoptat bugetele și și-au planificat activități pe termen de 4 ani pentru a-și realiza obiectivele din campania electorală. Modul în care au fost operate modificările contestate, prejudiciază grav aceste aspecte și va diminua capacitatea APL-urilor de a administra în baza planurilor și strategiilor făcute la investire cât și în momentul adoptării bugetelor locale a treburilor publice. Fapt ce va prejudicia calitatea serviciilor administrate de APL-uri.
68. În consecința celor expuse mai sus, considerăm imperios necesar ca modificările contestate să fie suspendate până la examinarea în fond a cauzei, fiind și în

condiția de a constata că Curtea Constituțională deja s-a expus pe seama unor astfel de modificări în 2014 și suntem în fața autorității lucrului judecat.

V – CERINȚELE AUTORULUI SESIZĂRII

6. Admiterea prezentei sesizări spre examinare și examinarea sesizării în regim de urgență.
7. Declararea sesizării admisibilă.
8. Suspendarea, până la soluționarea în fond a cauzei, a acțiunii prevederilor de la art. VII, punctele 55-64, inclusiv anexa de la titlul VII a Legii nr. 257/2020 pentru modificarea unor acte normative.
9. Exercitarea controlului constituționalității: **Prevederilor de la art. VII, punctele 55-64, inclusiv anexa, a Legii nr. 257/2020 pentru modificarea unor acte normative.**

VI – DECLARAȚIA ȘI SEMNĂTURA

10. Declar pe onoare că informațiile ce figurează în prezentul formular de sesizare sunt exacte.

Semnătura:

Dinu Plîngău

Locul: Chișinău, Bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, 105,
Moldova.

Parlamentul Republicii

Data: 24 decembrie, 2020